A classical painting depicting a woman in a red cloak and crown, holding a scroll labeled 'POLIS' and pointing towards a seated woman with a child. The scene is set against a dark background.

1720 - 2020
300 jaar

Tentoonstelling

a.s.r. doet het,
al 300 jaar

a.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen

Colofon

Dit magazine is een uitgave van:

ASR Nederland N.V.

Archimedeslaan 10

Postbus 2072

3500 HB Utrecht

www.asrnederland.nl

i.o.v. Stichting Kunst en Historisch bezit

Redactie:

Corporate Communicatie

Hans Vos (hoofdredacteur)

Sandra Meijer (eindredacteur)

Marleen Veldhuijzen

Ontwerp en vormgeving

Cascade, visuele communicatie

Foto's

Jarno Verhoef e.a.

Drukkerij

Drukkerij Wilco

Oplage

2000

Dit bewaarmagazine...

Vanaf januari tot juni 2020 is de tentoonstelling 'a.s.r. doet het, al 300 jaar' te bewonderen op diverse etages van het pand aan de Archimedeslaan in Utrecht. Dit magazine is een selectie van deze geschiedenis, als herinnering aan deze unieke gebeurtenis.

Corporate Communicatie a.s.r.

De Oude Hoofdpoort in Rotterdam, het eerste kantoor van de N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam Anno 1720. Dit historische zilveren beeld stond traditiegetrouw in de kamer van de voorzitters van de Raad van Bestuur van de maatschappij.

Inhoudsopgave

12

1720 Hoe het begon

18

Let op Uw Einde

34

Verzekeringssymboliek

44

Telmachines en computers voor de administratie

En verder...

15	De rekenformule van Johan de Witt	38	De Amersfoortse
16	De Oude Hoofdpoort	41	Ardanta
20	De Utrecht	42	Ditzo
22	W.P. Ingenegeren, een bijzondere man	43	Loyalis
23	Landgoed De Utrecht	46	Bijzonder pand aan het Damrak
24	Woudsend Verzekeringen	48	Samen in het AMEV Huis
26	Holland van 1859	50	Fortis
28	De bibliotheekkast terug bij a.s.r.	54	Renovatie van het a.s.r.-pand
29	Kantoorgebouw De Utrecht	56	Van ASR naar a.s.r.
33	Het intermediair is een belangrijke partner	58	a.s.r. Vitality
36	Europeesche Verzekeringen	59	Het a.s.r. van nu

'a.s.r. doet het, al 300 jaar'

Alleen een bedrijf dat zijn geschiedenis koestert heeft een toekomst. Dat geldt zeker voor a.s.r. want het a.s.r. van 2020 innoveert, is dagelijks bezig om de klant nog beter te bedienen en bij a.s.r. is duurzaamheid een vast onderdeel van de strategie.

Die ambitie om klanten goede producten en diensten aan te bieden gaat terug tot 1720. Als twee ondernemers het plan opvatten om gezien de economische behoefte aan investeringen een verzekeringsbedrijf op te richten. In eerste instantie om scheepsladingen te verzekeren, maar al snel mogelijkheden zien om hun activiteiten uit te breiden. De N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam Anno 1720 wordt ondanks een beurscrash een succes.

Parallel daaraan wordt in de negentiende eeuw een andere organisatie opgericht die inspeelt op de behoefte aan een verzorgde uitvaart om de schaamte van een armenbegrafenis te ontlopen. Ook dat wordt een succes en is al letterlijk 'helpen door te doen'. Deze verzekeraar Let op Uw Einde zal uiteindelijk via De Utrecht resulteren in de naam die we nu nog in het geheugen hebben: AMEV.

De tweede helft van de 20e eeuw is in verzekeringsland de tijd van groei, overnames, consolidaties en beursgangen. In 1990 vormt zich de ASR Verzekeringsgroep om later na een fusie met AMEV verder te gaan onder de naam Fortis ASR.

En dan gaat het fout in 2007. De financiële crisis dient zich aan. Wereldwijd. Fortis verslikt zich samen met Banco Santander en Royal Bank of Scotland in de overname van ABN AMRO.

Uit de as van Fortis richt a.s.r. zich op om vanaf 2009 te werken aan zelfstandig bestaansrecht gebaseerd op het adagium 'helpen door te doen' wat in oorsprong de basis was voor het a.s.r. van vroeger. En wat we later aanscherpen naar 'a.s.r. doet het'.

De beursgang in 2016 is de eerste mijlpaal op weg naar de toekomst. Een toekomst waar a.s.r. bij stilstaat in 2020 als 300 jaar geschiedenis een feit is. Een geschiedenis die de moeite waard is om te zien, te voelen, te beleven.

De tentoonstelling 'a.s.r. doet het, al 300 jaar' geeft een overzicht van een unieke ontwikkeling in verzekeringsland. En dit magazine laat je dit nog eens herleven.

Jos Baeten,
CEO a.s.r.

De tentoonstelling

Een overzicht van een unieke ontwikkeling in verzekeringsland

De tentoonstelling 'a.s.r. doet het, al 300 jaar' bestrijkt vier locaties in het pand van Archimedeslaan 10 in Utrecht, vanaf de entree via het vergadercentrum op -1, naar de worklounge en naar Paars 1 waar de bekende bibliotheekkast permanent wordt tentoongesteld. Het geheel geeft een uniek beeld van 300 jaar geschiedenis vanaf de eerste oprichtingsakte uit 1720 tot a.s.r. Vitality, een ontwikkeling uit de huidige tijd, 2019/2020.

De diverse panelen geven in beeld en tekst een overzicht van zowel de ontwikkeling van de historische merken als Let op Uw Einde, De Utrecht, AMEV en Fortis als de latere vaak nog bestaande labels die nu nog steeds onderdeel zijn van a.s.r. In de vitrines liggen historische objecten zoals boeken, afbeeldingen en kantoor machines uit vroeger tijden. Ook zijn diverse videopresentaties te bekijken, zoals 300 jaar a.s.r.

De tentoonstelling is geopend voor medewerkers en publiek vanaf 16 januari tot 22 juni 2020.

Nederland aan het begin van de 18e eeuw

De tijd waarin de N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Verzekering der Stad Anno 1720

1720, maar aan het einde van de 18e eeuw was de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was.

De economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was.

De economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was.

De economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was.

De economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was.

De economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was. Het was de tijd van de Grote Bubbels van de 18e eeuw, waarin de economie van Nederland in de Republiek der Verenigde Provinciën op zijn zwaarst verslechterd was.

18e eeuw
het begin van de
Nederlandsche

Het Groot Tafereel der Dwaasheid

De aandelenbubbel 1720

De economie van West-Europa in de 18e eeuw was slecht. Het ruimen van de handen zijn van kapitaal. leende zich in 1720 goed voor de speculatieve aandelen.

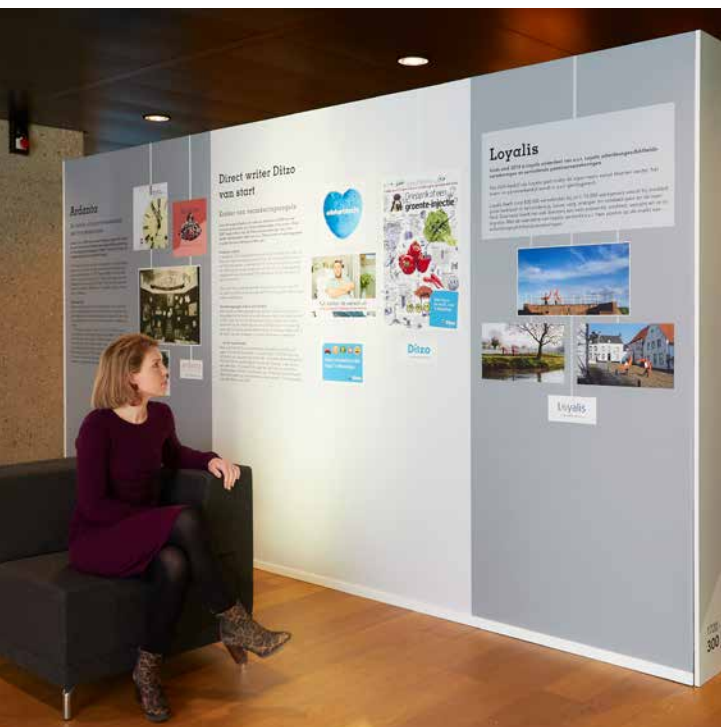
Zelfs geheim voor aandeelhouders
Ook in de Republiek werden aan de hand maatschappijen opgericht die leen maar als doel hadden om de voldoende speculatiemateriaal te verkrijgen. Soms werd er niet eens geprobeerd werkelijke oprichtingsdoel – speculatie te verhalten. Zo had de Compagnie van de Oost-Indische Handel als doel: '... geheim van de uiterste importantie [...] uit te voeren.'

Satirisch
'Het Groot Tafereel der Dwaasheid' is een reeks van satirische gedichten en prenten. Een gravure laat een bannier beursgebouwd zien, met daarop alle genen waarin men zou kunnen handelen voorbeeld in de Stille Zuidzee.

Uitgeteerde Actionisten
Op deze plaat is de 'Gedenkboog' van de begraafplaats der uitgeteerde Actionisten te zien. De aandelenhandel werd de handel genoemd en iemand die handelt in aandelen was een actionist. In de staande tekst is ook een grafscript te zien:

Hier leidt Menheer de Bubbels
Wiens hoop op Wind was wrak
Waar op hij uitgeteerd en
Alleen der Wind gestorven

Centrum van de aandelenhandel
Op de andere afbeelding staat de Parijse Rue Quin Quempotz (tegenwoordig Rue Quincampoix), in die tijd het centrum van de aandelenhandel. Quincampoix was de naam van het Franse koffiehuis in de Amsterdamse Kalverstraat waar veel van de windhandelcompagnieën van de 18e eeuw wisselden. Het koffiehuis was genoemd naar de straat in Parijs waar John Law, de oprichter van de Mississippi Compagnie zijn kantoor hield. Op bladzijde 25 staat het prospectus van de Stad Rotterdam beschreven.

A portrait of conservator Sigrid Vegter, a woman with short, wavy brown hair, smiling warmly. She is wearing a dark top. The background is a blurred outdoor setting with green foliage and a stone structure. The text is overlaid on the top right of the image.

Conservator Sigrid Vegter:

'Het is
mooi
uit de
hand
gelopen'

Het zou eerst alleen een bescheiden tentoonstelling worden in de worklounge op de 1e etage van de Archimedeslaan. Maar al snel werd de historische bibliotheekkast op Paars 1 erbij betrokken en kwam de behoefte aan een route die ook recht doet aan het gerenoveerde pand en de mensen die er werken.

Sigrid Vegter, conservator van Stichting Kunst en Historisch Bezit van a.s.r. 'Het is inderdaad mooi uit de hand gelopen. De tentoonstelling loopt nu vanaf de receptie, via de vergaderruimte op -1 naar de worklounge op de eerste etage, uitgebreid met het gebied rondom de bibliotheekkast. Samen met mijn directe collega-kunstbeheerder Piet de Vries en de inzet van andere afdelingen hebben we een keuze gemaakt uit werkelijk duizenden objecten uit de historische collectie van a.s.r.'

Kunsthistoricus Sigrid startte in 2010 samen met collega Piet met het in kaart brengen van de kunstcollectie en de historische objecten die toen samengebracht werden op de Archimedeslaan vanuit diverse locaties. 'We praten over zeker zo'n 1600 kunstwerken en 2000 objecten zoals schilderijen, schilden, reclamemateriaal, films, verzekeringschildjes, noem maar op. Daarnaast is er nog een historisch archief waar collega Martien van der Heijden het beheer over heeft.'

Het idee voor een tentoonstelling over het 300-jarig bestaan van a.s.r. ontstond al een paar jaar geleden tijdens een van de vergaderingen van de stichting. 'In 2016 kwam het geschiedenisboek a.s.r. 2005-2015 uit en om nog een boek uit te brengen voor dit jubileum

leek ons geen goed idee. Vandaar dat we nu met deze tentoonstelling onze geschiedenis in beeld willen brengen.

De bezoekers zullen verrast zijn door de afwisseling van de objecten. Geen saai financieel overzicht, maar veel cultureel interessante onderwerpen zoals beelden van onze prachtige panden uit het verleden waar veel bekende architecten hun bijdrage aan hebben geleverd, of de prachtige verzekeringsymboliek uit eind 19e eeuw. Daarnaast ook aandacht voor historische feiten zoals de periode van slavenhandel en de Tweede Wereldoorlog. Voor mij persoonlijk is dit het grootste project ooit. Ik heb er met trots aan gewerkt en ben blij met dit resultaat.'

De Stichting Kunst en Historisch bezit bestaat uit: Sigrid Vegter, Jos Baeten, Robert van der Schaaf, Arnoud Daan, Gilbert Mattu, Annette Pannekoek en Sandra Meijer.

Op 21 juni 2020 is het precies 300 jaar geleden dat de N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam Anno 1720 is opgericht, een gebeurtenis waar de letters S en R in de naam a.s.r. nog steeds aan herinneren. Het was een tijd waarin velen hoopten in korte tijd zeer rijk te kunnen worden.

Lakzegel

Het aanbod van kapitaal in ons land overtrof aan het begin van de 18e eeuw vele malen de binnenlandse vraag, wat leidde tot een ware speculatiegolf. In 1720 werd in korte tijd een groot aantal maatschappijen op aandelen ten doop gehouden, met als doel hun aandelen te slijten aan beleggers, die hiermee veel winst hoopten te maken.

Extra aanbod van aandelen

Eén daarvan was de N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam Anno 1720. Ook de 2 uit Engeland afkomstige initiatiefnemers, George Roeters en Edmond Hoyle, hadden 1 doel voor ogen: de beurs voorzien van een extra aanbod van aandelen. Het Rotterdamse gemeentebestuur zag – in tegenstelling tot Amsterdam – wel wat in de plannen van de beide heren en wees 6 personen aan, die samen met hen de plannen verder moesten uitwerken.

De zeepbel spat

Het begrote aandelenkapitaal van 12 miljoen gulden wordt binnen een paar uur ruimschoots binnengehaald. De grote animo is aanleiding om een paar maanden later weer aandelen uit te

geven. Deze keer voor 3 miljoen gulden. Ook in dit geval is de uitgifte een groot succes. In het najaar komt de klap: de beurs stort in. Hoyle is begin juli al met de noorderzon vertrokken en Roeters neemt begin september afscheid. Het is alle hens aan dek om de jonge maatschappij overeind te houden. Een van de manieren waarop dit gebeurt, is door de inkoop van eigen aandelen.

Doorzettingsvermogen en inventiviteit

Maar liefst 12 directeuren bepalen het beleid van de Maatschappij van Assurantie der Stad Rotterdam Anno 1720. En dat met slechts 4 werknemers. De jonge maatschappij richt zich eerst vooral op verzekeringen voor zeeschepen en hun ladingen. Maar Stad Rotterdam houdt zich ook bezig met andere zaken: met het belenen en disconteren (aankopen van vorderingen) van geld en ook worden in de begintijd al brandverzekeringen afgesloten. Terugkijkend naar alle activiteiten uit deze beginperiode, is het alleen de discontering die niet meer tot het huidige pakket van a.s.r. behoort.

Zo was het ook

Stad Rotterdam is in de 19e eeuw een van de grootste brand- en (zee)transportverzekeringsmaatschappijen. Maar naar buiten toe komt er nauwelijks informatie. Ook eigen aandeelhouders worden summier op de hoogte gehouden.

Geschokte directeuren

Tussen 1750 en 1895 verandert er weinig in de organisatie van Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam. De directeuren, die overigens onbezoldigd zijn, doen hun werk zonder controle op de boeken. De aandeelhouders maken zich niet druk omdat er jaarlijks toch wel dividend wordt uitgekeerd. Tot 1855 een paar aandeelhouders inzage willen in de jaarrekening. De directeuren zijn geschokt en schakelen een advocaat in om te kijken of dit tegen te houden is. Maar de aandeelhouders mogen de administratie doorlichten. Als die ook nog de rekening openlijk ter inzage willen, trekt de directie zich terug voor overleg. De aandeelhouders maken van de gelegenheid gebruik de jaarrekening snel over te schrijven. Uiteindelijk gaat de directie alsnog door de knieën, maar het tekent wel de sfeer waarin het overleg tussen directie en aandeelhouders plaatsvindt.

Magere balans

Het duurt tot 1890 voordat Stad Rotterdam voor het eerst haar balans in 'de Verzekeringsbode' publiceert. De redactie schrijft in haar commentaar: 'Wij ontvingen de balans dezer Maatschappij (...). Uit bovenstaande balans kunnen wij alleen zien het bedrag harer uitdeeling en dat van hare reserverekening.' Als het jaar daarop dezelfde beperkte informatie wordt aangeleverd is het redactionele commentaar vinniger. 'Omtrent de resultaten van het bedrijf valt uit deze balans niets op te maken.'

De rekenformule die na 300 jaar nog steeds actueel is

Johan de Witt (1625-1672) bedacht het principe van levensverzekeringen en wordt gezien als de eerste actuaaris. Daarnaast was hij een groot politiek genie. Onder zijn leiding groeide de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden uit tot de machtigste handelsnatie van de wereld.

Johan de Witt werd in Dordrecht geboren. Hij studeerde rechten, wiskunde en wijsbegeerte in Leiden en promoveerde in de rechten. Van 1647 tot 1650 werkte hij als advocaat in Den Haag en in 1650 werd hij pensionaris van Dordrecht. Tijdens de Gouden Eeuw was hij, in het eerste stadhoudersloze tijdperk, raadspensionaris van de staten van Holland en West-Friesland. Omdat Holland veruit de rijkste en machtigste van de zeven provinciën in onze Republiek was, betekende dit dat De Witt op dat moment de meest invloedrijke politieke functie bekleedde.

Grondlegger van de verzekeringswiskunde

Johan de Witt wordt beschouwd als een van de grondleggers van de verzekeringskunde, de actuariële wetenschap. In 1671 verscheen zijn 'Waerdye van Lyf-renten naer Proportie van Los-renten'. Deze verhandeling geschreven voor de Staten van Holland en West-Friesland is de eerste studie waarin statistiek en kansrekening worden toegepast. De Witt was de eerste die aangaf hoe de koopsom van een lijfrente bij een bepaalde rentestand berekend moet worden, met gebruikmaking van uit waarneming berekende sterftekansen.

Langer dan een eeuw

in de Oude Hoofdpoort

Het eerste kantoor van N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam Anno 1720 is gevestigd in de Oude Hoofdpoort in Rotterdam, 1 van de 4 stadspoorten.

In het begin heeft de maatschappij van het gemeentebestuur 'geheel vrij en kosteloos' de beschikking gekregen over vergader- en kantoorruimte. Door de jaren heen weet de maatschappij steeds wat ruimte bij te huren voor heel lage bedragen. Tot het gemeentebestuur in 1847 besluit tot de aanleg van de Rijnspoorweg. Dit betekent dat de Oude Hoofdpoort gesloopt zal gaan worden en er op zoek moest worden gegaan naar een nieuw onderkomen. Op 1 november 1848 wordt tegen een 'onmatig hoogen prijs' een pand in de Rotterdamse Wijnstraat betrokken.

Deze geldkist, om onder andere waardepapieren in te bewaren, stamt uit de periode 1700-1800. Op de binnenkant van het deksel staat de tekst: Van 1720 heb ik gediend, ik heb veel meegemaakt en ik ben dankbaar ook gaaf de verwoesting van Rotterdam in 1940 te zijn doorgelopen.

Tweede Wereldoorlog

Een gevelsteen als herinnering

Collectie Museum Rotterdam

Op 14 mei 1940 tussen 13.27 uur en ongeveer 13.40 uur bombardeerden Duitse bommenwerpers de binnenstad van Rotterdam. Het bombardement van een kwartier vernietigde bijna de gehele historische binnenstad, mede door de branden die ontstonden. Zo'n 650 tot 900 mensen kwamen om en ongeveer 80.000 werden dakloos. Ook de kantoorpanden van de assurantiefirma's Bicker Caarten & Obreen en van M. van Marle – waartoe Stad Rotterdam op dat moment behoort – aan de Wijnstraat worden gebombardeerd. Er blijft niet veel meer van over dan alleen de gevelsteen, met daarop de Oude Hoofdpoort; een verwijzing naar de plek waar het ooit allemaal begon.

Van uitdrager tot begravenisondernemer

In de 19e eeuw is het een grote schande: 'van de armen' begraven worden. Daarbij komt de overledene in een anoniem graf op kosten van de gemeenschap. Als nabestaanden niet de middelen hebben voor een volwaardige (en dus kostbare) begrafenis, worden zij daar op aangekeken. De heren Ingenegeren en Stolwerk startten daarom in 1847 een begravenisfonds onder de naam 'Let op Uw Einde'.

Begravenisstoet

De directeuren Stolwerk en Ingenegeren

De familie Ingenegeren is in Utrecht al enkele generaties lang actief als uitdrager, inkoper en verkoper van tweedehands goederen. In de 19e eeuw komt het nog vaak voor dat families de inboedel moeten verkopen om de begrafeniskosten te kunnen betalen. Dat doen ze liever dan de vernedering ondergaan van een 'begrafenis van de arme'. Dat zijn echter geen prettige situaties, als uitdrager moet je onderhandelen met een rouwende en financieel wanhopige familie.

Snelle groei

Willem Pieter Ingenegeren (1802-1870) komt in 1846 in contact met D. Stolwerk (1809-1878) die bode is bij het tot dat moment grootste en oudste begrafenisfonds van Nederland: Tot Nut van het Algemeen. In 1847 nemen ze een belangrijk besluit. Zij starten een eigen begrafenisfonds. Met de inleg van kleine bedragen per week verkopen ze een verzekering voor het betalen van de begrafenis. De naam wordt 'Let op Uw Einde'. De verzekeringsmaatschappij is klein, maar groeit snel en groeit zelfs uit tot het grootste begrafenisfonds in Nederland met meer dan 150.000 leden.

De Utrecht

4 families 5 generaties lang in het bestuur

Lange tijd zijn begrafenispolissen de overheersende vorm van levensverzekering geweest. In de laatste 20 jaar van de 19e eeuw neemt de belangstelling voor andere verzekeringsproducten toe. Tussen 1880 en 1900 worden in Nederland 63 moderne levensverzekeringsmaatschappijen opgericht, waaronder Levensverzekering Maatschappij Utrecht.

De Nederlandse maatschappij veranderde vanaf 1875 in hoog tempo. Meer mensen leerden lezen en schrijven en de welvaart nam toe. Dit betekende de doorbraak van het moderne levensverzekeringsbedrijf. Levensverzekeringen waren tot dan toe slechts weggelegd voor de beter gesitueerden. Nu de lagere klassen hun voorbeeld volgden, ontstonden er in korte tijd diverse levensverzekeraars, waaronder in 1883 de N.V. Levensverzekering Maatschappij Utrecht. Deze werd op initiatief van de directie van 'Let op Uw Einde' opgericht en de directie bestond volledig uit bestuurders en commissarissen van dat begrafenisfonds, te weten: W.P. Ingenegeren jr. (de kleinzoon van W.P. Ingenegeren, de oprichter van 'Let op Uw Einde'), J.P. Bol (1824-1906) en 4 commissarissen.

De Utrecht is een familiebedrijf, gedomineerd door de families Bol, Ingenegeren, Nengerman en Verloop. Zowel op kracht van het eigen merk als door overnames lukt het De Utrecht een vooraanstaande positie te verwerven.

Om de familiebelangen veilig te stellen en overnames te vergemakkelijken, richtten zij in 1920 de Algemeene Maatschappij tot Exploitatie van Verzekeringmaatschappijen op (A.M.E.V.). 5 generaties lang nemen deze families zitting in directies en raden van commissarissen. Pas in de jaren 60 plaatst A.M.E.V. aandelen buiten de families.

De strategie van het bestuur is het overnemen van andere verzekeraars met als uitgangspunt dat De Utrecht dominant is.

In 1894 wordt de verzekeringsportefeuille van 'Let op Uw Einde' overgenomen. En later ook de HAV Bank uit Schiedam en schadeverzekeraar Holland van 1859. In de tweede helft van de jaren 60 komen daar nog partijen bij: de VVM, een van oorsprong Utrechtse katholieke levensverzekeraar, en de Grootte Bossche van 1838.

De nieuwbouw in Rijnsweerd (1974) is aanleiding voor een verdere reorganisatie. Halverwege de jaren 80 verdwijnen de historische namen Holland en De Utrecht. De RvB vindt dat AMEV zich op de markt dient te presenteren als 1 organisatie met 1 naam. De verzekeringsproducten worden voortaan verkocht onder de namen AMEV Leven en AMEV Schade.

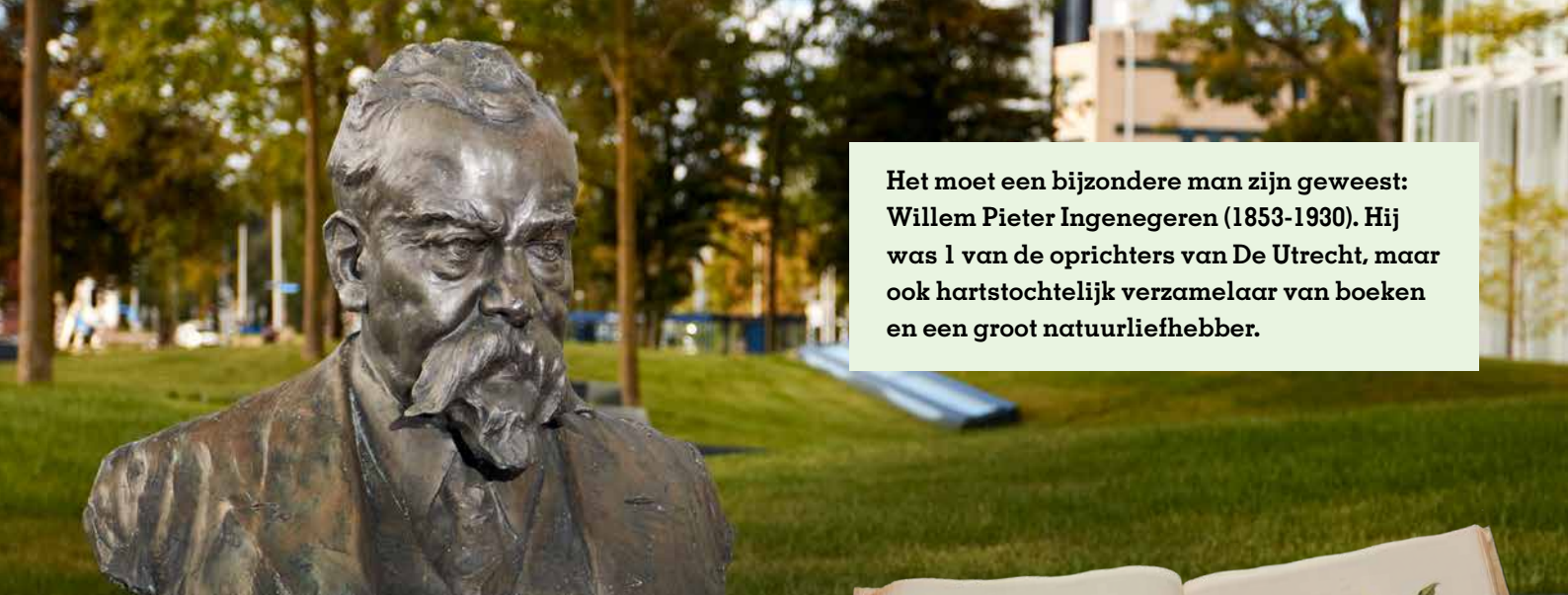
In 1982 is dan al AMEV-Ardanta ontstaan nadat AMEV de uitvaartverzekeraar heeft overgenomen.

Branchevreemde activiteiten

In 1969 kreeg het AMEV-concern een derde poot, waarin alle diversificatie-activiteiten werden ondergebracht. Een daarvan was de overname van de juweliersketen Schaap, Citroen Van Gelder in 1974. Maar deze branchevreemde activiteiten, en ook andere in bijvoorbeeld de confectie-industrie en de detailhandel, leverden minder op dan verwacht.

Dom van Utrecht, aangeboden aan de Raad van Bestuur N.V. AMEV ter gelegenheid van de overname van juwelier Schaap op 1 april 1979, zilver, 1967

Het moet een bijzondere man zijn geweest: **Willem Pieter Ingenegeren (1853-1930)**. Hij was 1 van de oprichters van De Utrecht, maar ook hartstochtelijk verzamelaar van boeken en een groot natuurliefhebber.

W.P. Ingenegeren

Jonge directeur, boekenverzamelaar en natuurliefhebber

Willem Pieter Ingenegeren wordt in 1853 geboren en is naamgenoot en kleinzoon van de oprichter van het begrafenisfonds 'Let op Uw Einde' W.P. Ingenegeren. Hij is pas 18 jaar als zijn vader hem aanstelt als directeur van het begrafenisfonds, een jaar na het overlijden van zijn opa. In 1883 richt hij samen met zijn compagnon Bol Levensverzekering Maatschappij Utrecht op.

Verzamelaar van boeken

Willem Pieter is de grondlegger van een bijzondere boekencollectie, die nog steeds in het bezit van a.s.r. is. Hij begon in 1870 met

het verzamelen van boeken op het gebied van levensverzekeringen en natuurhistorie. Later kreeg de collectie daar ook een vaste plek in de bibliotheek van De Utrecht. De bibliotheekkast waarin hij al deze boeken verzamelde, heeft een permanente plaats in het a.s.r.-gebouw gekregen. In 2011 heeft a.s.r. de collectie historische boeken in bruikleen gegeven aan het Nederlandsch Economisch-Historisch Archief (NEHA) in Amsterdam. Een heel bijzonder boek uit zijn collectie is 'De Europese Insecten' van Maria Sybilla Merian (1647-1717) uitgegeven in 1730.

Landgoed

Willem Pieter is ook de initiatiefnemer van landgoed De Utrecht. Hij koopt, namens de maatschappij, een stuk onontgonnen grond in de buurt van het Brabantse Hilvarenbeek. In 1899 werd begonnen met de aanleg. Het wordt voor hem een plek die hij in zijn hart draagt. Niet verwonderlijk dus dat hij na zijn pensionering op het landgoed gaat wonen tot aan zijn dood in april 1930.

Landgoed De Utrecht

Wonen en werken

In 1898 startte de Levensverzekering Maatschappij De Utrecht een groot ontginningsproject als geldbelegging. Dit is uitgegroeid tot het landgoed 'De Utrecht' zoals wij dit nu kennen. Het landgoed is zeldzaam in z'n soort door de schaal van de ontginningswerkzaamheden én de grote omvang van het landgoed.

Aan het einde van de 19e eeuw waren er in Nederland nog veel onontgonnen gebieden. De Nederlandse Heidemaatschappij (NHM) had als doelstelling om die 'woeste grond' te ontginnen en de agrarische exploitatie hiervan te ontwikkelen en te stimuleren. Utrecht-directeur Willem Pieter Ingenegeren zag mogelijkheden voor De Utrecht om hierin te participeren. Op zijn aansporing kocht de maatschappij in 1899 een groot stuk land bij Hoge en Lage Mierde in Noord-Brabant dat zou uitgroeien tot landgoed 'De Utrecht'.

Wonen en werken

Het landgoed 'De Utrecht' bood een bestaan aan 200 tot 250 mensen, die woonden en werkten op het uitgebreide complex. Sommigen waren werkzaam als loonarbeider op de grote boerderij en woonden in de arbeiderswoningen, anderen hadden een eigen boerderij. Daarnaast werkten er nog arbeiders die afkomstig waren uit omliggende gemeenten. De opvallende brandtoren met houtvesterswoning op het landgoed is ontworpen door de architecten A.J. Kropholler en J.F. Staal, die ook tekenden voor het pand aan het Damrak.

Woudsend Verzekeringen

Voor elkaar **borg staan**

Het is in 1816 een novum: de oprichting van de Onderlinge Brandwaarborgmaatschappij Woudsend U.A. Bij een onderlinge verzekeringsmaatschappij staan de verzekerden onderling borg voor elkaar in geval van schade. Mocht een van de verzekerden terecht aanspraak maken op een vergoeding na schade, dan betalen alle verzekerden een klein deel om de gedupeerde te compenseren.

Collectie Fries Scheepvaart Museum

De eerste verzekerde van Woudsend laat in 1816 2 objecten verzekeren: een boerderij in Ypecolsga, die nu nog bestaat en de Eersteling heet, en een buitenplaats in Sint Annaparochie. In de eerste jaren is nauwelijks sprake van claims. Een reservekas wordt door de leden niet nodig geacht, ondanks een pleidooi van de directie van Woudsend om dit wel te doen. De financiering van schadeclaims wordt gedaan door geld te lenen. Maar omdat dat geld kost, wordt vanaf 1833 toch gespaard om voldoende eigen middelen te hebben. De premie moet in 1846 flink omhoog als verschillende molens in dat jaar vlam vatten. Vanaf dat moment moeten verzekerden verplicht preventieve maatregelen nemen om brand te voorkomen.

Vuurtje aanwakkeren

Omdat de economische omstandigheden ronduit slecht waren halverwege de 19e eeuw, staken sommige ondernemers hun molen in brand om verzekeringsgeld op te strijken. Dit neemt zulke grote vormen aan dat Woudsend uiteindelijk molens uitsluit van verzekering. Zo komt de Friese verzekeringsmaatschappij deze moeilijke periode door. Enkele decennia later gaat Woudsend landelijk opereren met een netwerk van agenten.

Onderdeel van Stad Rotterdam

Toch komt Woudsend later weer in de problemen. Door te lage premies komt ze in de rode cijfers terecht en een solvabiliteitsprobleem dreigt. In 1970 wordt Woudsend gered door op te gaan in Assurantieconcern Stad Rotterdam Anno 1720 N.V. Het concern kreeg er via Woudsend zo'n 35 miljoen gulden schadepremie bij, terwijl de portefeuille van Stad Rotterdam op dat moment 44 miljoen gulden bedroeg. Het forse verlies dat Woudsend in 1970 nog maakte, werd in 1971 al omgebogen in winst. Daardoor verdiende Woudsend toch eigen zelfstandigheid binnen het concern. Als snel wordt Woudsend zelfs 'de parel in de kroon' genoemd. Woudsend groeit gestaag door en daarom wordt in 1980 een nieuw kantoorpand betrokken.

Het einde van Woudsend

In 2005 besluit de directie van Fortis om de merknamen AMEV, Stad Rotterdam en ook Woudsend niet langer te gebruiken en verder te gaan onder de naam Fortis ASR. Het kantoor in Woudsend blijft nog tot 2012 open. In dat jaar wordt besloten tot de centralisatie van verschillende kantoren in Utrecht.

Eerste boerderij in Ypecolsga - de Eersteling

De 'Holland van 1859'

Van lokale brandverzekeraar naar **internationaal** bedrijf

Op 6 juni 1859 werd in Dordrecht de Brandverzekering-maatschappij 'Holland' opgericht door P.J. de Kanter jr. en K.J.J. Lotsy. Een relatieve laatkomer op de schadeverzekeringmarkt, want zelfs kleinere plaatsen dan Dordrecht hadden al een 'eigen' brandverzekeringmaatschappij.

De directeuren startten eenvoudig met als credo 'geen geld over de balk smijten' en met kantoor in eigen huis. Het eerste personeelslid kwam in 1860. Het eerste boekjaar werd afgesloten met een premieinkomen van ruim 15.000 gulden, terwijl de schade 3000 bedroeg. Een keurige start.

Maar dat veranderde in 1880. Dat jaar kwam er slechts 77.000 gulden aan premie binnen, terwijl er 177.000 gulden aan schade moest worden uitgekeerd. Een forse aderlating op het reservefonds. Het acceptatiebeleid werd aangepast.

Op overnamepad

Vanaf 1915 gaat De Holland op overnamepad. De eerste geschikte kandidaat is de Nederlandsche Brandassurantie Maatschappij De Salamander (1888) uit Amsterdam. Een jaar later wordt de Gorinchemsche Brandwaarborg Maatschappij overgenomen. Van groot belang was het samengaan met de Haarlemsche Brandverzekering Maatschappij in 1921, een bedrijf dat in grootte niet veel voor De Holland onderdeed.

Een nieuw hoofdkantoor

Door de groei is er behoefte aan een nieuw pand. Het markante gebouw van Architect Sybold van Ravesteyn – dat in 1939 wordt opgeleverd – wordt een landmark in Dordrecht. Het kantoor was een soort kantoortuin met plaats voor wel 150 medewerkers.

Samen met Levensverzekering Maatschappij Utrecht

In 1958 kwam een overeenkomst tot stand tussen de 'Holland van 1859' en Levensverzekering Maatschappij Utrecht, die beide bedrijven in hun zelfstandigheid liet, maar wel tot vergaande samenwerking leidde. Het bleek de opmaat voor het definitieve samengaan van De Utrecht en De Holland van 1859 in AMEV in 1963. Het glas-in-loodraam tegenover de balie in het vergadercentrum verbeeldt de samenwerking tussen de Holland van 1859 en De Utrecht. De Grote Kerk van Dordrecht en de Utrechtse Domtoren en de wapens van beide steden zijn hierop te zien.

Voorzorg en Noodlot

De beelden Voorzorg en Noodlot zijn in 1939 voor de ingebruikname van het hoofdkantoor van de Holland van 1859 geschonken door het personeel. Dit gebouw bestaat nog steeds. Het Onderwijsmuseum is er nu in gevestigd.

De 2 beelden zijn van hout gemaakt en waren oorspronkelijk verguld, ze zijn nu voorzien van een gouden verflaag. De beelden waren aan 2 pilaren in de hal gemonteerd. De symboliek van de beelden verwijst naar het verzekeringsbedrijf. Ze zijn vervaardigd door de beeldhouwer Willem Valk (1898-1977) afkomstig uit Groningen.

De beelden Voorzorg (boven) en Noodlot (onder)

Na rond-
zwervingen
weer terug
bij a.s.r.

De bibliotheekkast

Het mooiste vertrek van het kantoor van De Utrecht was de bibliotheek, die ook dienst deed als vergaderzaal. Nadat het pand van De Utrecht is gesloopt, maakt de kast vele omzwervingen en belandt uiteindelijk op de zolder van het Centraal Museum. Nu schittert hij weer bij a.s.r.

De bibliotheek was een grote rechthoekige zaal op de eerste verdieping die in verbinding stond met de aan weerszijden gelegen directiekantoren. Aan de kant waar men de kamer binnenkwam, werd de

gehele wand in beslag genomen door de bibliotheekkast, ontworpen door architect Verheul. In de bibliotheekkast stond de verzameling boeken over het verzekeringswezen van directeur W.P. Ingenegeren.

Het meubilair

In de bibliotheek hing een sierlijk gekulde lamp. De leestafels en stoelen – die nog steeds in bezit van a.s.r. zijn – stonden op een tapijt met Jugendstil-motieven. De oorspronkelijke bekleding van het meubilair was afkomstig van de Haagse firma Arts

and Crafts. Het vloerkleed kwam van de Kralingsche tapijtfabriek W. Stevens en Zonen te Rotterdam.

Weer terug naar huis

Na de sloop van het pand kwam de bibliotheekkast terecht op de zolder van het stadhuis. In de jaren 90 werd de kast geplaatst in het Pompstation van Vitens in Soestduinen. Vervolgens was de kast een aantal jaren opgeslagen bij het Centraal Museum. Nu heeft de kast een prominente plek bij a.s.r. gekregen.

De Kantoorgebouw Utrecht

Een pareltje in de Utrechtse binnenstad

In 1899 verleende de directie van Levensverzekering Maatschappij Utrecht de opdracht aan architect Jan Verheul (1860-1948) voor de bouw van een nieuw hoofdkantoor aan de Leidseweg in Utrecht. Directeur Ingenegeren wilde graag Verheul als architect omdat: 'Wij dan iets krijgen wat én fraai én praktisch is.' Het bezit van een eigen kantoor was, naast dat het een solide belegging was, ook een manier om vertrouwen en degelijkheid uit te stralen.

Het pand van De Utrecht werd gebouwd door de Amsterdamse aannemers D. Cerlijn & Zoon en A.J. de Haan voor 206.860 gulden. De stijl wordt Nederlandse Art Nouveau-stijl of Jugendstil genoemd. Het ontwerp kenmerkt zich door consequent gebruik van abstracte motieven en geometrische en sierlijke vormen. De haast symmetrische zandstenen gevel was rijkelijk voorzien van beeldhouw- en siersmeedwerk. Dat smeedwerk had typische zweepslag-motieven, die ook te zien waren in de torentjes en het beeldhouwwerk. Op 1 januari 1902 was het gebouw geheel voltooid. Het prijkte samen met de Belgische, Franse en Deense

hoofdkantoren als reclame op de polissen van de maatschappij.

Adelaars, draken en leeuwen

Architect Verheul voerde de stijl van het exterieur ook door in het interieur van het gebouw en bij de meubels. Hiervoor schakelde hij verschillende kunstenaars en ontwerpers in. De Haagse beeldhouwer Jan Diekman maakte de adelaars, draken en ook de leeuwen met het stads- en provinciewapen bij de bordestrap. Schilder Co Breman (1865-1934) maakte de schilderijen in het trappenhuis. In een nis van het gebouw (links bovenaan de gevel) stond het beeld van de verzekeringsengel gemaakt

door de Amsterdamse beeldhouwer Henri Scholtz (1868-1904).

Aparte ingang voor het personeel

De hoofdingang was alleen bedoeld voor directie en bezoekers. Via die entree kwam men in een ruime vestibule met het rijk gedecoreerde trappenhuis, dat duidelijk een representatieve functie had. De medewerkers gingen naar binnen via trappen die onder de hoofdtrap van het gebouw waren aangebracht. In de grote kantoorruimte was plek voor 128 medewerkers. Zij werkten zittend aan hoge lessenaars.

Reclame

Affiches en kalenders

Verzekeringsmaatschappijen maakten in de 19e eeuw vooral gebruik van mond-tot-mondreclame van boden en agenten. De gedachte overheerste: dat wat goed is, heeft geen lof nodig. De eerste reclameachtige uitingen duiken aan het eind van de 19e eeuw op in de vorm van affiches en kalenders.

De voorstellingen op de affiches en kalenders waren vaak overladen met symbolische motieven uit de klassieke oudheid en het christendom. Rond 1900 waren symbolische voorstellingen met beschermengelen het meest in gebruik. Het gemoed van het publiek werd vaak bewerkt met zwaarmoedige boodschappen, maar we zien ook meer luchtige uitingen met bloemen, vogels en charmante dames. Deze krijgen na 1900 de overhand en uiteindelijk maakt de 19e-eeuwse symboliek gaandeweg plaats voor meer alledaags realisme: dramatische scènes in het stadsleven, de gevolgen van een auto-ongeluk of een uitslaande brand.

Ieder jaar een kalender

Een veel gebruikt reclamemateriaal was de kalender. Ze waren veelal uitgevoerd in prachtige Art Nouveau-stijl en soms stonden de kantoren er op voor de solide en betrouwbare uitstraling, maar meestal hadden ze maagden en engelen als onderwerp. De Utrecht heeft veel heiligen-kalenders uitgebracht, die vooral in de zuidelijke (rooms-katholieke) provincies populair waren.

Ook andere verzekeringmaatschappijen hadden een traditie van kalenders. Zo gaf Stad Rotterdam tot in de jaren 80 kalenders met Hollandse platen uit.

HAV-BANK

Hollandsche Algemeene Verzekeringsbank

SCHIEDAM

LEVENSVZERKERING
Met u Zondag
Geneesk. Ondrzoek.

ONGEVALLEN
WETELUKE
AANSPRAKELIJKHEID

FEBRUARI 1916

ZONDAG		6	13	20	27
MAANDAG		7	14	21	28
DINSDAG	1	8	15	22	29
WOENSDAG	2	9	16	23	
DONDERDAG	3	10	17	24	
VRIJDAG	4	11	18	25	
ZATERDAG	5	12	19	26	

Assurantieconcern Stad Rotterdam anno 1720 NV

STEENBOK

22 december t/m 19 januari

De goede eigenschappen... De slechte goede eigenschappen... De goede eigenschappen... De slechte goede eigenschappen...

JANUARI 1973

zondag	7	14	21	28	
maandag	1	8	15	22	29
dinsdag	2	9	16	23	30
woensdag	3	10	17	24	31
donderdag	4	11	18	25	
vrijdag	5	12	19	26	
zaterdag	6	13	20	27	

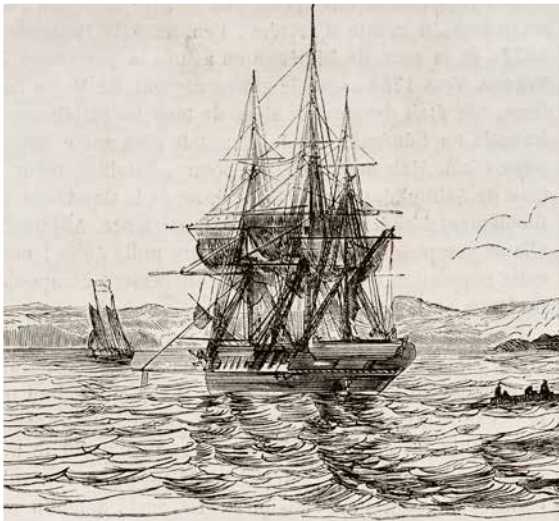
AMSTERDAMSCH LEVENSVZERKERING GENOOTSCHAP

HOOFDKANTOOR:
HEERENGROUW 62, AMSTERDAM.

„DE STEUN VAN WEDUWEN EN WEEZEN.”

Assurantieconcern Stad Rotterdam anno 1720 NV

Ons slavernijverlededen niet **wegpoetsen**

a.s.r. is trots op haar verleden dat 300 jaar geleden begon met de N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam Anno 1720. In deze bloeitijd van de VOC werd er levendig handel gedreven in koloniale producten zoals suiker, koffie en tabak. Maar veel van deze producten werden door slaven op plantages geproduceerd en daar verdiende de financiële wereld in de vorm aan leningen en verzekeringen geld aan.

a.s.r. heeft als verzekeraar van schepen daarin ook een rol gehad. Vanaf halverwege de 18e eeuw werden slaafgemaakten expliciet opgenomen in de verzekeringspolissen. Als zij 'schade' opliepen werd, onder bepaalde voorwaarden, geld uitgekeerd aan de slavenhandelaren.

Gezien vanuit het huidige perspectief is deze manier van handelen zonder meer af te keuren en te betreuren. Destijds was het geen uitzondering. Door onze betrokkenheid te erkennen en te benoemen geven wij rekenschap van een aandeel in een duistere periode waaraan pas met de afschaffing van de slavernij in 1863 een einde is gekomen.

Het intermediair

Belangrijke partner van de verzekeraar

Zowel AMEV als Stad Rotterdam bereikten hun klanten via het intermediair. De rol van het intermediair is door de jaren heen ingrijpend veranderd. Van wederverkoper van verzekeraars naar adviseur van de klant.

In 1952 kreeg de rol en positie van de tussenpersonen een wettelijke basis met de Wet op Assurantiebemiddeling. Deze wet stelde eisen aan de deskundigheid van tussenpersonen en bevatte regels voor de beloning. Het betekende een professionaliseringsslag voor het intermediair. Het verbreedde zijn werkerrein en zorgde voor een meer zelfstandige positie ten opzichte van verzekeraars. Vanaf eind jaren 80 kwam dit proces in een stroomversnelling.

Veel rechtsvoorgangers van a.s.r. waren intermediairverzekeraars. Denk aan Stad Rotterdam, AMEV en Woudsend. Op allerlei manieren probeerden de verzekeraars het intermediair aan zich te binden. Bijvoorbeeld door het organiseren van kennissessies. Zo had AMEV 'De vrienden van het gedurfde denken', een platform waar intermediairs bij elkaar kwamen om over inhoudelijke onderwerpen te praten. Daarnaast werden intermediairs financieel ondersteund in de aankoop van verzekeringsportefeuilles. En natuurlijk kreeg het intermediair provisie bij de verkoop van verzekeringen.

Van wederverkoper naar adviseur

Toezichthouders wilden een lossere relatie tussen verzekeraar en intermediair en dat het voor de klant transparant zou worden wie de rekening van een adviesgesprek uiteindelijk betaalt. Dit leidde in 2007 tot de Wet op het financieel toezicht (Wft) en in 2013 tot een provisieverbod (met uitzondering van schadeverzekeringen en consumptief krediet). Voor het intermediair betekende dit een grote transformatie naar een ander businessmodel. De klant betaalde voortaan zelf voor het adviesgesprek en provisie van de verzekeraar was voor de ingewikkelde producten niet meer van toepassing. Het intermediair ontwikkelde zich in de loop der tijd daarmee van wederverkoper van de verzekeraar tot adviseur van de klant. Ondanks deze ingrijpende verandering is het intermediair voor a.s.r. ook vandaag de dag nog de belangrijkste zakenpartner.

Engelen, maagden

Veel reclamemateriaal dat in de 19e en begin 20e eeuw is gemaakt, bevat levenslessen. Die lessen werden verteld aan de hand van symbolen en metaforen. Wie met deze blik door de tentoonstelling loopt, komt verrassend veel engelen, ridders en boomplanters tegen.

Aan het begin van de 19e eeuw konden veel mensen niet lezen. Daarom werd in reclamematerialen gebruikt gemaakt van allegorieën: symbolische voorstellingen waarbij een idee of abstract begrip wordt verbeeld door iets concreets. Met deze plaatjes kon de ongeletterde de boodschap toch begrijpen.

Een van de meest voorkomende allegorieën in de verzekeringsbranche is de engel die de arme weduwe met haar kinderen onder haar hoede neemt. Vaak vind je op deze afbeeldingen ook draken als veroorzakers van onheil of een palmtak als teken van dankbaarheid.

De verzekeringsengel van De Utrecht

De schele maagd

Tot 1904 werden polissen en kalenders van Levensverzekering Maatschappij Utrecht versierd door een verzekeringsengel. Zij rust met de linkerhand op een schild en houdt met de andere hand een fakkel omhoog. Op oude polissen is te zien dat ze steunt op het wapenschild van de stad Utrecht. Ze werd altijd afgebeeld met twee belangrijke attributen: de zandloper en de fakkel. De zandloper is het symbool van vergankelijkheid, terwijl de geheven fakkel een symbool van leven of waakzaamheid is. Het originele beeld, gemaakt door de beeldhouwer H. Scholtz, stond in een nis op het dak van het hoofdkantoor en werd vanwege de ietwat mislukte gelaatsuitdrukking 'de schele maagd van De Utrecht' genoemd.

en boomplanters

De boomplanter Vorzorg & de vruchten

De verzekeringsengel van Levensverzekering Maatschappij Utrecht werd vanaf 1904 vervangen door de boomplanter. Het is onbekend wie de opdrachtgever van het nieuwe embleem was. Waarschijnlijk was het een van de inzendingen voor een in 1902 door De Utrecht uitgeschreven internationale prijsvraag.

Het grote glas-in-loodraam dat in het gebouw hangt, komt uit het vroegere Brusselse kantoorgebouw van de Levensverzekering Maatschappij Utrecht. Het is rond 1938 gemaakt. We zien hier een jonge man – de boomplanter – met spade die een boompje plant (*'de voorzorg'*) terwijl hij daarnaast als oude man gelukkig en voldaan toekijkt hoe zijn kinderen en kleinkinderen de *'vruchten'* van zijn inspanningen plukken.

Bagage verzekerd tijdens de treinreis

Europeesche Verzekeringen

In 1920 is de NV Europeesche Goederen- en Reisbagage Verzekering Maatschappij opgericht. De reisverzekering heeft dan nog niet zozeer betrekking op diefstal, maar vooral op schroeischaade door vonken die van de locomotief af komen. Op het reçu wordt een zegel geplakt als bewijs van verzekering met daarop het gedekte bedrag.

Verzekert
Uw reisbagage
bij de
„Europeesche”

Kelzersgracht 525 — Amsterdam

POLISSEN

aan STATIONS en REISBUREAUX direct verkrijgbaar.

In geval van schade kan men zich wenden tot de
„EUROPEESCHE”

te Amsterdam, Athene, Barcelona, Belgrado, Berlijn, Bern, Boedapest, Boekarest, Brussel, Constantinopel, Helsingfors, Keulen, Kopenhagen, Lissabon, Londen, Luxemburg, Madrid, München, Oslo, Parijs, Praag, Riga, Rome, Stockholm, Warschau en Weenen.

PENGENE PÅ SENGEN —

når De er rejse-sygeforsikret i
EUROPÆISKE

- POLICEN FAS HER -

De maatschappij wordt – met steun van de Münchener Rück – opgericht door Max von Engel die daarmee in de jaren 20 de basis legt voor een Europees netwerk van reisverzekeraars. Na de eerste vestiging in Boedapest zijn er binnen een paar jaar al 22 vestigingen, verspreid over grote Europese steden. Voor de Nederlandse vestiging wordt samengewerkt met de Nederlandse Spoorwegen.

Meer welvaart

De behoefte aan reisverzekeringen neemt echter pas een vlucht in de tweede helft van de 20e eeuw. De welvaart neemt toe. De Europeesche is begin jaren 50 nog steeds haar tijd ver vooruit en de enige reisverzekeraar van Nederland. Als de concurrentie toeneemt, verbreedt de Europeesche haar werkveld naar andere verzekeringen. Vanaf de jaren 80 gaat de Europeesche terug naar de basis en richt zich dan volledig op reis- en recreatieverzekeringen. Aan het einde van dat decennium krijgt Stad Rotterdam 20 procent van de aandelen in handen en in 1998 is zij volledig eigenaar van de reisverzekeraar. Samen met De Amersfoortse en Woudsend vormen zij de ASR Verzekeringsgroep (die in 2000 samengaat met AMEV).

De Amersfoortse

In 1938 wordt de Landelijke Stichting voor Protestantse Ziekenhuisverpleging (PZV) opgericht. Het is een ideële stichting die de bouw van protestantse ziekenhuizen wil bevorderen. De verkoop van verzekeringen is een manier om daarvoor inkomsten te krijgen. PZV gaat over in De Amersfoortse, die in 1963 als een van de eerste verzekeraars de arbeidsongeschiktheidsverzekering introduceert.

Het symbool van PZV was een wit-blauw kruis. Het witte Maltezer kruis stond voor christelijke c.q. 'ridderlijk dienende liefde' en het blauwe kruis was een teken van trouw. Al snel werd alleen de naam Wit-Blauwe Kruis nog gebruikt. Aan het eind van de jaren 40 van de vorige eeuw komt de ontwikkeling van de stichting echt op gang en wordt het ideële karakter langzaam losgelaten. Ging het eerst alleen om ziektekostenverzekeringen, later komen daar ook brand-, aansprakelijkheids- en autoverzekeringen bij. Nog later wordt de stichtingsvorm verlaten en ontstaat de commerciële onderneming: N.V. Amersfoortse Algemene Verzekeringsmaatschappij, kortweg De Amersfoortse.

Verzekeringen verkopen om de bouw van ziekenhuizen te financieren

Eerste arbeidsongeschiktheidsverzekering

In 1963 introduceert De Amersfoortse als een van de eerste verzekeraars de arbeidsongeschiktheidsverzekering, die gretig aftrek vindt onder zelfstandig ondernemers en mensen met vrije beroepen. De Amersfoortse werkt daarbij samen met de Münchener Rück, destijds al de grootste herverzekeraar ter wereld. In 1969 wordt als tweede tak De Amersfoortse Levensverzekeringsmaatschappij opgericht waarin de Münchener Rück voor 25 procent participeert.

Sterk in AOV

Als in 1976 de Algemene Arbeidsongeschiktheids Wet (AAW) van kracht wordt, kan De Amersfoortse uitgroeien tot een

steeds sterkere partij op het gebied van arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. In de jaren 80 worden alle particuliere aandeelhouders uitgekocht en blijven 3 grote institutionele beleggers over waaronder Stad Rotterdam. De Amersfoortse ontwikkelt zich snel tot marktleider in AOV, gestimuleerd door het beleid van de overheid in de jaren 90 om verder te privatiseren.

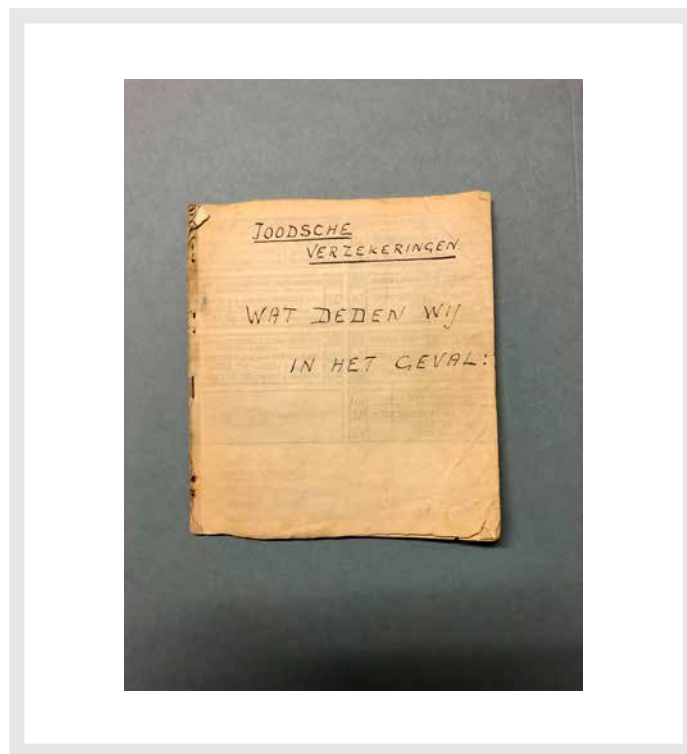
In 1983 benadert De Amersfoortse, Stad Rotterdam als financiële partner, die voor 55 procent gaat participeren. In 1997 werd De Amersfoortse voor de volle 100 procent onderdeel van ASR Verzekeringsgroep.

Joodse verzekerden

in de Tweede Wereldoorlog

Op 15 mei 1940 was de Duitse bezetting in Nederland een feit. Aanvankelijk gedroeg de bezetter zich redelijk correct naar de Nederlandse bevolking, maar al snel veranderde dit, met name voor de Joodse bevolkingsgroep en hun verzekeringen.

Via verordeningen sloot de Duitse bezetter in het begin van de Tweede Wereldoorlog Joden in Nederland steeds meer uit van het dagelijkse leven. Met deze verordeningen kreeg de bezetter ook de bezittingen (waaronder de verzekeringsgelden) van Joden in handen. Een centrale rol hierbij speelde de Lippmann, Rosenthal & Co (Liro) bank in Amsterdam, de 'Nazi roofofbank'. Via deze bank beroofden de Nazi's de Nederlandse Joden systematisch van hun bezit voor ze te deporteren. Joodse polissen moesten kenbaar gemaakt en afgekocht worden (2e en 3e Liroverordening). De bank heeft ruim 26 miljoen gulden aan Joodse verzekeringsgelden geroofd.

Bovengenoemde verordeningen waren onderdeel van de Holocaust. Van de 140.000 in Nederland wonende Joden, zouden uiteindelijk meer dan 104.000 de oorlog niet overleven.

Na de Tweede Wereldoorlog waren de overlevenden of nabestaanden van de Holocaust genoodzaakt bij de Raad voor het Rechtsherstel procedures ter 'herleving' van de polissen te voeren. Het polisherstel zou uiteindelijk lang, tot in de jaren 50, duren. Dit herstel was niet (geheel) volledig.

Het Centraal Joods Overleg en het Verbond van Verzekeraars sloten daarom op 9 november 1999 een akkoord over de Joodse polissen. Onderdeel van de overeenkomst

is de Stichting Individuele Verzekeringsaanspraken Sjoa. De Stichting behandelt vanaf 2000 aanvragen en doet uitbetalingen aan nabestaanden. Anno 2020 is er nog steeds behoefte aan het beantwoorden van vragen over Joodse polissen.

Een van de grootste in de markt

Uitvaartverzekeraar

Ardanta is in 1965 door Gerard Nijboer opgericht onder de naam Algemene Nederlandse Begrafenisverzekering en Verzorgingsmaatschappij (ANBV). Het bedrijf was uitvaartverzekeraar en uitvaartverzorger.

In het begin werd er van huis uit gewerkt, tot de groeistuijper amper een jaar later met de overname van begrafenisverzekering Neerlandia. In 1975 begint ANBV met het waardevast maken van de polis. De index werd ingevoerd, een belangrijke verbetering in die tijd. Ook werd de naam veranderd in Ardanta, afgeleid van 'chapelle ardente', Frans voor rouwkapel.

Tikkende klok

Ardanta was de eerste uitvaartverzekeraar die via de televisie landelijke bekendheid verwierf. De commercials met een tikkende klok, vallend eikenblad en brekend touw, die de eindigheid van het leven symboliseerden, werden klassiekers.

In 1979 gaan de zaken minder. Dit leidt in 1982 tot een overname van de verzekeringstak door AMEV. In 1986 wordt de naam veranderd in AMEV-Ardanta. De distributie loopt vanaf dat moment alleen nog via het intermediair. Daarnaast doet Ardanta veel overnames, zoals die van Onderlinge Hulp in 1999 en Axent in 2015. Dit maakt Ardanta tot een van de grootste spelers op de markt van uitvaartverzekeringen.

Ardanta

Kraker van verzekeringsregels

Direct writer Ditzo van start

Door de mogelijkheden van internet ontstaat na 2005 bij veel mensen de behoefte om online verzekeringen af te sluiten. Eind 2007 begint Ditzo met de Ditzo-autoverzekering. Het is het eerste rechtstreekse label van a.s.r. Ditzo kraakt verzekeringsregels en pakt het even helemaal anders aan.

In december 2007 werd de autoverzekering gelanceerd. Het team van Ditzo zat in een klein kantoorpand in Zeist. Er was figuurlijk een hek om Ditzo heen gezet, zodat het team de vrijheid had om te ontwikkelen. Het bouwen van de verzekeraar van de toekomst. Dagelijkse opzegbaarheid was nieuw, net als 24/7 bereikbaar zijn en niet alleen tijdens kantooruren. Ditzo start met de spraakmakende campagne Niet Datzo, maar Ditzo, waarin duidelijk wordt gemaakt dat Ditzo 180 graden anders is dan andere verzekeraars.

Verzekeringsregels kraken voor klanten

Ditzo kraakt verzekeringsregels waar de klant direct wat van merkt, bijvoorbeeld bij de lancering van de nieuwe manier van klantenservice in 2016. Waar het bij veel verzekeraars nog normaal is om 2 weken te wachten op een reactie op een e-mail of heel lang in de wacht te staan voor je iemand aan de telefoon krijgt, introduceert Ditzo 'niet in de wacht, wel een whatsapp'. Je krijgt binnen een uur antwoord.

... en de maatschappij

Maar ook helpt Ditzo de maatschappij. Bijvoorbeeld met de campagne 'kijk kanker de wereld uit', waarbij Ditzo 1.000.000 euro aan het Antoni van Leeuwenhoek doneerde. In de jaren daarna doneerde Ditzo aan kleine zorginitiatieven die wel een steuntje in de rug konden gebruiken. En steunde Ditzo in 2015 met ruim 300.000 euro onderzoek naar harten- en vaatziekten bij vrouwen, bij hen doodsoorzaak nummer 1 (omdat onderzoek zich alleen richtte op mannenharten).

Loyalis

Sinds 2018 is Loyalis onderdeel van a.s.r. Loyalis biedt arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en aanvullende pensioenverzekeringen. Het AOV-bedrijf blijft onder de eigen naam vanuit Heerlen werken, het leven- en pensioenbedrijf wordt in a.s.r. geïntegreerd.

Loyalis heeft circa 450.000 verzekerden bij zo'n 10.000 werkgevers, vooral bij (middel)grote bedrijven in het onderwijs, bouw, zorg, energie- en nutsbedrijven en de overheid. Daarnaast biedt het ook diensten aan voor preventie, vitaliteit, verzuim en re-integratie.

Het bijhouden van de **polisadministratie** gaat steeds makkelijker

De voortschrijdende kantoortechniek ging in de 20e eeuw niet voorbij aan de verzekeringsmaatschappijen. Tot de Tweede Wereldoorlog werd de polisadministratie met de hand bijgehouden. Vanaf de jaren 60 werd de typemachine op grote schaal gebruikt. In die tijd typten eigenlijk alleen vrouwen. De typisten typten handgeschreven brieven over of typten teksten die werden gedictieerd. Het was noeste arbeid, de toetsen moesten met een behoorlijke kracht worden ingedrukt, zelfs bij de pink. Maar tijdrovend werk, zoals de polisadministratie, werd toen een stuk minder arbeidsintensief. Door het ontstaan van de elektronische typemachine en later de computer is de functie van typiste volledig verloren gegaan. Ook het tel- en rekenwerk ging veel sneller door de komst van de telmachine (vanaf 1910).

De Hollerith

De eerste mechanisatie kwam in de jaren 20-30 van de vorige eeuw op gang met de komst van de Hollerith-installatie. Het principe was dat ponskaarten fungeerden als geheugencapaciteit. Cijfers en letters werden vertaald in kleine rechthoekige gaatjes en op deze kaarten overgebracht. Verder waren er nog adresseermachines en sorteermachines.

De eerste computers

De computer deed in de jaren 60 zijn intrede maar het duurde nog tot de tweede helft van de jaren 70 voordat er terminals kwamen waarmee de acceptant zelf de verzekeringsgegevens op het mainframe kon invoeren.

Personele feitjes

Rond 1903 bestaat het kantoorpersoneel van De Utrecht, inclusief bijkantoren, uit 146 personen. In 1949 waren dat er 330. Op de loonlijst staan een hoofdinspecteur, een actuaaris, een hoofd boekhouder, afdelingschefs, boekhouders, cassiers, klerken, correspondenten, dagschrijvers, boekbinders, een magazijnmeester, een timmerman en een conciërge.

Bij Europeesche Verzekeringen werd tot de Tweede Wereldoorlog het werk met slechts 6 mensen gedaan. In 1995 waren er 225 medewerkers en nu door alle wijzigingen nog 50. Bij Woudsend waren rond 1910 8 mensen op kantoor aan de slag. In 1966 waren dat 280 medewerkers.

Hoeveel salaris werd er uitbetaald rond 1903?

HOOFDINSPECTEUR

250

gulden per maand

BOEKHOUDER

125

gulden per maand

TWEEDE KLERK

70

gulden per maand

Wat waren de werktijden?

In het begin van de 20e eeuw werkten
de werknemers van:

8.30 - 12.00

13.00 - 15.00

17.30 - 21.00

Toen het avondwerk werd
afgeschaft, werd er
doorgewerkt tot

17.30

*Een telmachine uit de beginjaren
van de vorige eeuw*

De Hollerith in gebruik

Utrechtse pracht en praal in Amsterdam

Een bijzonder kantoorpand aan het Damrak

Aan het Damrak in Amsterdam staan – recht tegenover de Beurs van Berlage – 2 panden van a.s.r.-voorganger Levensverzekering Maatschappij Utrecht. In de beelden aan de voorkant is veel verzekeringssymboliek terug te vinden. Het pand is nog steeds eigendom van a.s.r. real estate. Er zitten nu appartementen in.

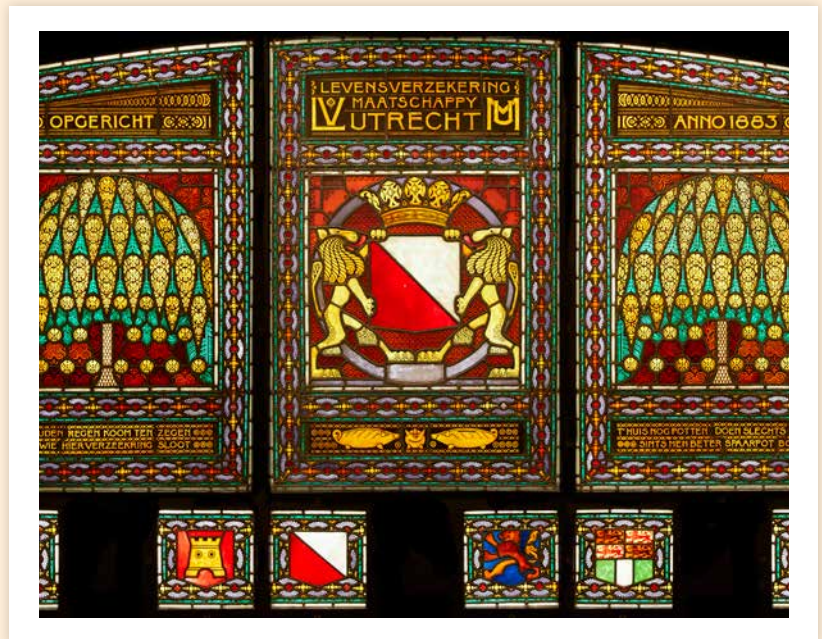
Utrecht-directeur W.P. Ingenegeren investeerde graag in mooi vastgoed. Het pand aan het Damrak zag hij als een prima investering, omdat het mooi in het centrum lag aan een drukke straat met winkelende en passerende mensen. Op de gevel kwam de naam van de maatschappij en de voorkant werd met beelden versierd. Het reclamemotief stond bij Ingenegeren altijd voorop. Hij vond het bezit van mooie panden, liefst 'op stand gelegen', een betere reclame voor de verzekeringsmaatschappij dan bijvoorbeeld het plaatsen van advertenties.

2 panden, 2 stijlen

De 2 gebouwen van Levensverzekering Maatschappij Utrecht aan het Damrak in Amsterdam zijn ontworpen door de architecten A.J. Kropholler (1881-1973) en J.F. Staal (1879-1940) en dateren uit de periode 1902-1905. Opvallend is de totaal verschillende stijl.

Het rechtergebouw, waarin het magazijn was gevestigd, doet sterk denken aan het werk van H.P. Berlage, bekend van de Beurs van Berlage die er schuin tegenover ligt. Vermoedelijk is dit de hand van Kropholler.

Het glas-in-loodraam is vermoedelijk ontworpen door J.F. Staal

Amerikaanse invloeden

Staal heeft zich vooral met het linkerkantoorgebouw beziggehouden. Aan de omvang, de hoogte en de duidelijke verticale tendens met de brede dakoverstekten, zie je dat hij in Amerika is geweest en goed naar de daar net gebouwde wolkenkrabbers heeft gekeken. Met hun ontwerp voor Levensverzekering Maatschappij Utrecht gingen Staal en Kropholler de concurrentie aan met de Beurs van Berlage. Dat lukte vooral door de inschakeling van beeldhouwer Joseph Mendes da Costa (1863-1939), een van de pioniers van de vroegmoderne Europese beeldhouwkunst. Maar liefst 15 procent van de bouwsom werd aan het beeldhouwwerk – dat tot op de dag van vandaag het pand siert – besteed.

Beelden vol van symboliek

Voor het ontwerp van de beelden op dit pand, zijn eerst gipsen beeldjes gemaakt. De symbolische verwijzingen naar het verzekeringswezen zijn talrijk.

- Het beeld vrouw met kind op de arm symboliseert de beschermende liefde
- De vrouw met spaarpot verwijst naar de spaarzaamheid
- De man met het boek en de hand uitgestrekt naar een in elkaar gehurkt monster geeft de wijsheid weer die het kwaad bedwingt. Het beeld van deze man is een zelfportret van de beeldhouwer Mendes da Costa
- Het beeld van de vrouw met zandloper en kameleon symboliseert de wisselvalligheid der tijden
- De vrouw met hond staat voor waakzaamheid.

Duurzaam reclamemateriaal

Emaille

Vanaf ongeveer 1900 beseften verzekeraars dat reclame maken op emailen borden duurzamer was dan de tot dan toe gangbare affiches. Tussenpersonen kregen de borden in bruikleen om aan de gevel van hun kantoor te hangen.

In het begin was de bevestiging van de borden problematisch. Als oplossing ontwikkelde de firma Langcat uit Bussum de 'oortjes' (gepatenteerd in de jaren 30). Door de vier hoeken van het bord af te platten en een gat voor de schroeven te maken, werd het beeld op het bord niet beschadigd en konden de borden eenvoudig aan de muur worden bevestigd. Naast de emailen borden zijn er ook borden van blik, metaal en glas.

Samen in een nieuw gebouw

Het AMEV Huis

De sloop van het gebouw van De Utrecht valt samen met de nieuwe rol van de A.M.E.V.-groep. Van een slapende holding veranderde het in een beursgenoteerd bedrijf. Een nieuw onderkomen wordt gevonden aan de rand van Utrecht, in Rijnsweerd-Noord. Het moderne, markante kantoor wordt als een huis voor de 1700 werknemers die er in 1974 intrekken.

Architect Goof Spruit tekent voor het ontwerp van het nieuwe kantoorgebouw. Met kantoor-tuinen en een oppervlakte van 56.000 m² is het voor die tijd heel vooruitstrevend. Hoewel de kosten van de nieuwbouw met 118 miljoen gulden twee keer zo hoog uitvallen dan begroot, wordt de planning wel gehaald en gaat het gebouw in mei 1974 open voor de 1700 medewerkers. Prins Bernhard verricht de officiële opening.

Nadat 'De Holland van 1859' en De Utrecht zijn samengegaan, voegen in de jaren daarna nog meer leven- en schadeverzekeraars zich bij de AMEV-groep.

De centralisatie krijgt fysiek vorm in plannen voor een nieuw gebouw waar alle onderdelen van AMEV samenkomen. Omdat de gemeente Utrecht Hoog Catharijne wil bouwen, moet het statige kantoorpand van De Utrecht verdwijnen. Een nieuwe plek wordt gevonden in het uitbreidingsgebied Rijnsweerd-Noord.

Verder met 1 sterk merk: Fortis

Banken en verzekeraars gaan samen

In het laatste decennium van de 20e eeuw groeit de Nederlandse economie sterk. De overheid zet in op liberalisering en versoering van de verzorgingsstaat. Zo besluiten de Paarse kabinetten de Ziektewet en de WAO gedeeltelijk te privatiseren, waardoor werkgevers en werknemers meer risico's zelf moeten dekken. Verzekeraars, waaronder De Amersfoortse, bieden hiervoor met nieuwe producten oplossingen aan.

GVA 10.10.1000

Fortis wordt grootste verzekeraar Benelux

Overname van ASR versterkt ook internationale positie

BRUSSEL, AMSTERDAM - De Belgisch-Nederlandse groep Fortis gaat de Nederlandse verzekeringsmaatschappij ASR overnemen. Het bedrijf legt daarvoor zo'n 160 miljard frank op tafel. Fortis biedt per aandeel ASR drie eigen aandelen plus 3,70 euro. Dit bod komt neer op 108,52 euro per aandeel. Dat betekent een premie van 76% op de laatste notering van ASR op de beurs van Amsterdam verleden week vrijdag.

GROEP FORTIS cijfers 1999

Balanstotaal:	16.378 miljard frank
Activiteiten:	bankieren en verzekeringen
Winst voor belastingen:	149 miljard frank
Nettowinst:	93 miljard frank
Aantal werknemers:	62.000 mensen

Winst

veel betaalt voor ASR. He gaat Fortis deze dagen overigens best voor de wind. Het balanstotaal van het concerni groeide verleden jaar naar 16,378 miljard frank. De netto winst steeg met 40% tot 93 miljard frank. De winst kwam trouwens voor het grootste stuk uit de verzekeringssector 78%. Bij de groep werken nu 62.000 mensen. De 2.500 man van ASR zullen dit aantal nog vergroten.

Bij Fortis heet het nog "dat de samenwerking tussen beide maatschappijen erop gericht is

Zarc Balduyck

Fortis zit in een sterke expansiefase. Het bedrijf wil zich scherper profileren op de internationale markten. Met het aantreden van de nieuwe topman, Anton van Rossum was duidelijk dat de groep de groei vooral in de richting van het verzekeringsgeween zou zoeken. Vorig jaar werd al de Amerikaanse groep American Ban-

80 miljard frank. Fortis bevestigt zich daarmee als de absolute marktleider in de Benelux. ASR Verzekeringgroep is als onderneming gegroeid uit Assurantieconcern Stad Rotterdam 1720. Onder de hoed van

Het is ook de tijd dat het mogelijk wordt dat verzekeraars en banken een belang in elkaars bedrijf kunnen nemen. AMEV en VSB Groep zijn de eerste die dit (in 1990) doen. Stad Rotterdam kiest er juist voor om zelf bank- en spaarproducten aan te bieden. Zo ontstaat de SR Bank, die later ASR Bank gaat heten en zich snel ontwikkelt tot een grote hypotheekverstrekker.

Ook nog in 1990 zorgen AMEV en VSB Groep voor een andere primeur met de eerste grensoverschrijdende fusie binnen de financiële sector. Het fuseert met de AG Groep, de grootste verzekeraar van België. Samen gaan ze verder onder de nieuwe naam Fortis.

Jean-Paul Votron treedt in oktober 2004 aan als de nieuwe CEO van Fortis. Hij vindt er geen doekjes om. De komende jaren moeten de winst en de omzet substantieel groeien. Het doel is om in 2009 in de top van de financiële instellingen in Europa te staan. Voor een deel zal dit door interne groei moeten gebeuren, maar ook door strategische overnames in de Benelux en daarbuiten.

Het streven naar een sterk merk betekent het einde van de merken AMEV, Stad Rotterdam en Woudsend Verzekeringen. Voortaan gaan ze verder onder 1 merknaam en dat is Fortis ASR.

Groot, groter, grootst

In 2006 behoort Fortis tot de 20 grootste instellingen van Europa. Het heeft dan 60.000 medewerkers en is in meer dan 50 landen actief. In januari van dat jaar maakt Jos Baeten zijn entree als de nieuwe CEO van Fortis Verzekeringen. Hij is ooit als stagiair bij Stad Rotterdam begonnen.

De strategie van Fortis is gericht op expansie. In dat jaar neemt een consortium bestaande uit Fortis, Royal Bank of Scotland en Banco Santander ABN AMRO over. Er wordt 71 miljard euro voor de bank neergeteld. De hoogste prijs ooit.

De val van Fortis

De overname van ABN AMRO leidt uiteindelijk tot de val van Fortis. Op het moment suprême spat de zeepbel, die

de financiële markt op dat moment is, uit elkaar. Het ophalen van het benodigde aandelenkapitaal wordt een probleem voor Fortis. Van topspeler is de bankverzekeraar opeens een probleemgeval. In september 2008 meldt Fortis dat ze haar deel van ABN AMRO weer wil verkopen, om cash te krijgen om de fors gestegen schulden te financieren. Er wordt geen koper gevonden. Het vertrouwen van zowel financiële markten als particuliere klanten in Fortis neemt sterk af en de koers van het aandeel Fortis gaat onderuit. Eind september 2008 vormen de kasstroomproblemen bij Fortis voor de regeringen van de Benelux-landen aanleiding om in te grijpen en op 3 oktober 2008 maakt toenmalige minister van Financiën Wouter Bos bekend dat de Nederlandse Staat de Nederlandse onderdelen van Fortis overneemt voor 16,8 miljard euro.

En ASR?

ASR had – alhoewel het onderdeel van Fortis was – geen staatssteun nodig. Op 21 november 2008 maakt Wouter Bos de nieuwe naam van Fortis Verzekeringen Nederland bekend: ASR Nederland N.V. Om het verzekeringsbedrijf uiteindelijk te kunnen verkopen, wordt het ontvlecht uit het voormalige Fortis-concern. Dit is in 2010 afgerond.

Fortis pand

Goeie Mie

Moorden om de verzekeringspremie op te strijken

Een van Nederlands bekendste seriemoordenaars is de Leidse Maria Swanenburg (1839-1915), die bekend stond als Goeie Mie. Zij heeft burens en zelfs eigen familieleden vergiftigd om vervolgens de uitkeringen van de begrafenisfondsen te incasseren.

Goeie Mie dankte haar bijnaam aan het feit dat ze voor ouderen en zieken zorgde. Maar terwijl ze dat deed, sloot ze – vaak in het geheim – ook begrafenispolissen en verzekeringen af op hun levens. Rond 1880 begon Goeie Mie met het stelselmatig vergiftigen van haar medemensen met arseen. Eerst vergiftigde ze individuele buurtbewoners, later hele gezinnen, inclusief kleine kinderen.

Alles ging goed tot zij eind 1883 opnieuw haar slag probeerde te slaan door een vijfjarig buurmeisje te vergiftigen. Het gerechtelijk onderzoek strekte zich uit over ruim 90 verdachte sterfgevallen. De zaak kreeg enorme belangstelling in binnen- en buitenland en geldt nog steeds als een van de meest sensationele moordzaken uit onze strafrechtelijke geschiedenis. a.s.r.-rechtsvoorganger Pietas is een van de maatschappijen die zij heeft opgelicht.

De woekerpolis

Vanaf begin jaren negentig werden door vrijwel alle levensverzekeraars miljoenen beleggingsverzekeringen verkocht met een totale waarde van 100 miljard euro. Het ging mis toen financiële markten instortten, de opbrengsten van deze producten tegenvielen en er discussie ontstond over de hoogte van de kosten en de overlijdensrisicopremie.

In 2006 gebruikte TROS Radar voor deze producten voor het eerst de term 'woekerpolis'. Er ontstond grote druk op met name verzekeraars om tegenvallende opbrengsten voor klanten op de een of andere manier te compenseren. a.s.r. heeft zich ingezet om klanten te helpen en was de eerste verzekeraar die klanten kostencompensatie bood, de mogelijkheid gaf om kosteloos over te stappen naar een ander product of

hun lopende beleggingsverzekering te beëindigen. Ook andere levensverzekeraars kwamen in actie. Daarmee is in relatief korte tijd een product uit de markt verdwenen, dat ooit op grote schaal werd verkocht.

Zo duurzaam mogelijk

In 2010 besluit de Raad van Bestuur om het pand aan de Archimedeslaan te renoveren en niet over te gaan tot nieuwbouw. Het wordt een van de duurzaamste kantoren van Nederland. Bijzonder is dat de verbouwing gebeurt terwijl het pand gewoon in gebruik blijft bij de medewerkers.

De belangrijkste afwegingen zijn dat renovatie sneller te realiseren is, beter past bij de duurzaamheidsambities, de huisvestingskosten per medewerker lager zijn en dat ASR blijft beschikken over een groot aantal parkeerplaatsen en zo goed bereikbaar blijft. Al eerder is besloten om de kantoren zoveel mogelijk te concentreren in Utrecht.

Het Nieuwe Werken

Een andere reden voor renovatie is het feit dat het hoofdkantoor door de grote, open werkvloeren prima geschikt is voor het 'Nieuwe Generatie Werken'. Hierbij kiezen medewerkers zelf waar, wanneer en met welke middelen ze hun werk uitvoeren. Het moet ervoor zorgen dat ze niet alleen klantgericht, maar ook efficiënter, effectiever en met meer plezier werken. Architectenbureau Team V tekent voor de renovatie. Het pand stijgt dankzij de renovatie van energielabel G naar het duurzame A-label.

Even wat cijfers over de renovatie...

- In het pand ligt **40.000** vierkante meter tapijt, dat deels bestaat uit gebruikte materialen en **100** procent recyclebaar is. Het oude tapijt is ook gerecycled: het garen is opnieuw gebruikt, de onderkant van het tapijt is verwerkt tot grondstof voor wegebouw en dakbedekking
- a.s.r. composteert GFT-afval met een eigen milieuvriendelijk composteerstation tot een gratis bodemverbeteraar voor de tuinen
- Met de sloop kwam **23.000** ton puin vrij. Een groot deel van dit puin is hergebruikt
- Het bouwafval is gescheiden in **9** verschillende soorten. Herbruikbare materialen zijn opnieuw gebruikt
- Op de 1e etage is een deel van de buitengevel voorzien van groene gevelwanden. Deze beplanting vangt grof- en fijnstof op en er zitten nestkasten voor gierzwaluwen en mussen in
- In totaal is er **17.000** vierkante meter klimaatgevel geplaatst.

Van ASR naar a.s.r.

a.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen

Aan het eind van 2012 krijgt de positionering van het nieuwe ASR definitief gestalte. 'De Nederlandse verzekeraar voor alle verzekeringen', die mensen helpt door te doen, zonder verspilling. Opvallend is de schrijfwijze van de bedrijfsnaam, die is niet langer in hoofdletters maar in kleine letters met puntjes ertussen: a.s.r.

Voor CEO Jos Baeten zijn alle gebeurtenissen in de financiële sector reden voor een drastische koerswijziging. In de nieuwe strategie staan klantbeleving, organisatorische aanpassingen en kostenbesparing centraal. ASR moet terug naar de essentie van haar bestaan: zekerheid bieden in situaties die voor klanten onzeker kunnen zijn. Er worden nieuwe kernwaarden gepresenteerd: 'Persoonlijk, vertrouwen en aanspreekbaar'. Het nieuwe motto luidt: 'Persoonlijk gegarandeerd'.

De andere verzekeraar

In 2012 gaat de campagne 'bewust ASR' van start. Hiermee positioneert ASR zich als de andere verzekeraar. ASR wil dat klanten bewuste keuzes maken, zich bewust zijn van wat ze

nodig hebben en wat ze van ASR krijgen. Omgekeerd is ASR zich ervan bewust waarom klanten voor ASR kiezen. Medewerkers moeten er dagelijks van doordrongen zijn dat ze bewust hebben gekozen om bij ASR te werken en dat dit betekent dat ze zich ervan bewust zijn wat ze voor klanten kunnen doen.

Diergaarde Blijdorp

Een eerste uiting van het nieuwe a.s.r. is de FeyBlij-campagne, waarmee de noodlijdende Diergaarde Blijdorp wordt ondersteund. Via televisie- en radiocommercials wordt aandacht gevraagd voor de Rotterdamse dierentuin en er zijn allerlei andere promotieacties. Ook staat a.s.r. de ruimte op het shirt van Feyenoord af voor Diergaarde Blijdorp.

Hét gezicht van de eerste nieuwe a.s.r.-campagne is een knuffelolifant. Het lijkt wel of heel Nederland een exemplaar wil hebben. Op 28 maart, de dag waarop de eerste Olli's verkocht worden, gaan er 9000 over de toonbank. In december wordt de 100.000-ste verkocht! Door Olli kon a.s.r. laten zien hoe het in het leven staat. Dat iets wat waarde heeft – in dit geval Diergaarde Blijdorp – bij a.s.r. ook verzekerd is van een toekomst.

In de jaren daarna volgen er verschillende campagnes waarin a.s.r. dat wederom laat zien, zoals De andere spelen en De andere tour. Het centrale thema is steeds 'helpen door te doen'.

Het andere

verhaal

Op 14 juni 2016 stelt rapper Sticks in een spraakmakende tv-commercial wat een verzekeraar zou moeten zijn en welke waarden daarbij horen. Het is de start van de campagne die de basis legt voor hoe a.s.r. zich de komende jaren presenteert.

In 2017 en 2018 laat a.s.r. zien hoe zij als bedrijf middenin de maatschappij staat en elke dag stappen zet om te helpen maatschappelijke issues op te lossen. Denk aan het duurzame investeringsbeleid en het vrijwilligerswerk dat collega's (ook onder werktijd) doen.

a.s.r. doet het

In 2019 verandert de toon van de campagne. Het thema is 'Dit is de tijd van doen' en in de filmpjes laat a.s.r. zien dat de dagelijkse werkzaamheden bijdragen aan maatschappelijke issues. Er komt bijvoorbeeld een hypotheek voor starters op de woningmarkt, schade wordt duurzaam en investeringen voor pensioenen zijn duurzaam.

a.s.r. Vitality

a.s.r. | Vitality

a.s.r. | Vitality

Sinds 2019 biedt a.s.r. het gezondheidsprogramma a.s.r. Vitality aan dat klanten belooft voor hun gezonde keuzes. Het programma werkt volgens het shared value principe. Iedereen haalt er voordeel uit: klanten, de verzekeraar en de samenleving. Op dit moment inspireert Vitality wereldwijd zo'n 10 miljoen deelnemers.

In Nederland

Dit is de tijd van doen. a.s.r. heeft daarom Vitality naar Nederland gehaald. Want maar 41,7% van de Nederlanders boven de 18 jaar beweegt voldoende. Met a.s.r. Vitality moedigt a.s.r. iedereen aan om gezonde keuzes te maken.

a.s.r. Vitality wordt aangeboden aan klanten van a.s.r. met een zorg- of arbeidsongeschiktheidsverzekering. Met a.s.r. Vitality is een gezondere leefstijl voor meer mensen toegankelijk. Als iedereen vaker en meer beweegt, heeft dat een positief effect op de algehele gezondheid in Nederland. Dat zou ook flink schelen in de maatschappelijke zorgkosten.

Belonen

Door meer te bewegen en gezonde keuzes te maken, verdienen klanten van a.s.r. Vitality punten. Wie de week- of maandoelen haalt, krijgt beloningen zoals kortingsbonnen bij bepaalde winkels en op langere termijn kan dit zelfs een korting op de ziektekostenpremie zijn. Ook kan de klant voor een goed doel kiezen, uniek in het concept van Vitality.

Het is bewezen dat het belonen van goede keuzes werkt. Ook om dit langer vol te houden. De methode van Vitality is al succesvol in meer dan 20 landen.

Het a.s.r. van nu

Het bestaansrecht van a.s.r. is mensen helpen. Als we dat goed doen, hebben we een gezonde toekomst. We helpen klanten bij het samen delen van risico's en het samen opbouwen van vermogen voor later. We zijn pas tevreden als de klant vindt dat hij goed is geholpen door a.s.r. en als de financieel adviseur vindt dat a.s.r. de juiste service, goede producten en diensten biedt. En dat alles met duurzaamheid hoog in het vaandel.

a.s.r. wil zorgvuldig omgaan met de natuur en het milieu en deze zo min mogelijk belasten. Dat betekent dat a.s.r. er alles aan doet om zo efficiënt mogelijk om te gaan met energie en water, afvalbeheer, mobiliteit, energiereductie en CO2-uitstoot. a.s.r. heeft de ambitie om jaarlijks haar emissie met 2 procent te verlagen en om 'klimaatneutraal' te blijven voor wat betreft haar directe footprint van het hoofdkantoor.

a.s.r. foundation

Helpen door te doen, is het credo van a.s.r. foundation dat is opgericht om de maatschappelijke betrokkenheid van medewerkers te stimuleren. Dit gebeurt onder andere door het inzetten en mobiliseren van medewerkers voor maatschappelijke activiteiten.

Stimuleren financiële zelfredzaamheid

Als financiële dienstverlener vindt a.s.r. het belangrijk dat mensen in staat zijn verantwoorde risico's te nemen en dat ze bewuste financiële keuzes maken. Financieel zelfredzaam noemen we dat. En daarvoor moeten mensen kunnen lezen en begrijpen waar het over gaat en hun financiële administratie op orde hebben.

Daarom gaan a.s.r.-collega's naar scholen om les te geven over bank- en verzekeringszaken. We helpen ouders om het gesprek met hun kinderen aan te gaan over geld. En als mensen in de schulden zitten, begeleiden we ze thuis hun financiële zaakjes weer op orde te krijgen.

Duurzaam beleggingsbeleid

Het Duurzaam Beleggingsbeleid van a.s.r. is ontwikkeld om verantwoord en duurzaam te investeren, met zo min mogelijk negatieve gevolgen voor de beleggingsopbrengsten. In de Eerlijke Verzekeringswijzer staat a.s.r. al jarenlang op de eerste plaats. Het investeringsbeleid van a.s.r. scoort een 10 op de thema's arbeidsrechten, gezondheidszorg, mensenrechten en wapens. Het duurzame beleggingsbeleid van a.s.r. wordt continu aangescherpt, in lijn met de maatschappelijke ontwikkelingen.

ASR Nederland N.V.

Archimedeslaan 10

Postbus 2072

3500 HB Utrecht

www.asrnederland.nl

a.s.r.
de nederlandse
verzekerings
maatschappij
voor alle
verzekeringen